

досвіду суспільства у надбання особистості. Краса оточуючого світу, мистецьких творів набуває емоційно-чуттєвого характеру, а її зміст стає зрозумілим для людини.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Аболина Т.Г., Эстетическое воспитание в школе / Т. Аболина, Н.Мирополюская. – К.: “Вища школа”, 1987. – С.73.
2. Гончаров И Ф. Эстетическое воспитание школьников средствами искусства и действительности / Гончаров И Ф. – М.: Педагогика, 1986. – С. 39.
3. Лещенко М. П. Зарубіжні технології підготовки учителів до естетичного виховання/ Лещенко М.П.– К., 1996. – 192 с.
4. Максимчук Ю.В. Естетичне виховання студентської молоді у процесі клубної роботи: [методичний посібник] / Юлія Володимирівна Максимчук. – Херсон, Айлант, 2003. – С. 26.
5. Сухомлинський В.О. Духовний світ школяра / В.О. Сухомлинський // Вибрані твори: у 5 т. – К.: Рад. школа, 1976. – Т. 1. – С. 209 – 400.
6. Сухомлинський В.О. Моя педагогічна віра / В.О. Сухомлинський // Вибрані твори: у 5 т. – К.: Рад. школа, 1976. – Т. 1. – С. 398.
7. Эстетика: [учебное пособие] / Л.Т. Левчук, Д.Ю. Кучерюк, В.И. Панченко, М.Ю. Русин. – К.: Вища шк., 1991. – 302 с.
8. Эстетическая культура и эстетическое воспитание: кн. для учителя [сост.Т.С. Лабковская]. – М.: Просвещение, 1983. – 304 с.

Королёва И.И.

ОБРАЗОВАТЕЛЬНО-ВОСПИТАТЕЛЬНЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ СРЕДСТВ ЭСТЕТИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ КАК ПРЕДМЕТ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ИССЛЕДОВАНИЯ

В данной статье раскрыто содержание образовательно-воспитательных возможностей разных средств эстетического воспитания, которые способствуют эстетическому развитию человека.

Ключевые слова: эстетическое воспитание, эстетическое развитие, средства воспитания, труд, общение, природа, искусство.

Koroleva I.I.

EDUCATIONAL OPPORTUNITIES MEANS OF AESTHETIC EDUCATION AS A SUBJECT OF PEDAGOGICAL RESEARCH

This article focuses on the content of educational opportunities of different means of aesthetic education which contribute to the aesthetic development of human

Key words: aesthetic education, aesthetic development, means of education, labor, communication, nature, art

УДК 372. 3 (477)

Мельник Н.І.

РЕАЛІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ТА ДОШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ США

У статті досліджено проблему реалізації педагогічних технологій формування особистості дитини в освітніх закладах США, проаналізовано особливості форм, методів та засобів реалізації педагогічних технологій. Встановлено основні чинники успішної реалізації завдань освіти США з формування активної особистості дитини.

Ключові слова: педагогічні технології, метод навчання, особистість дитини.

Постановка проблеми. Перед системою дошкільної освіти України постали нові завдання, шляхи виникнення зумовлені підвищенням ролі особистості людини в суспільстві, підвищенням вимог до кожної людини зокрема. Таке соціальне замовлення актуалізує

сутнісний зміст дошкільної освіти, її діяльнісний характер. Концептуальні положення щодо змісту та організації дошкільної освіти ґрунтуються на основних засадах Конституції України, Законах України “Про освіту”, “Про дошкільну освіту”, Національній доктрині розвитку освіти в Україні в XXI ст., Базовому компоненті дошкільної освіти України, інших нормативно-правових документах наголошують на принципах відповідності дошкільної освіти потребам суспільства, концептуалізації та фундаменталізації освіти. В цьому контексті актуальності набувають педагогічні технології формування особистості дитини з ранніх років. Яскравим прикладом успішної реалізації педагогічних технологій формування особистості є досвід американських працівників дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів США.

Аналіз досліджень та публікацій. Організація дошкільної освіти США у другій половині XX – початку XXI століття є цінною джерельною базою для осмислення та впровадження американського досвіду реалізації педагогічних технологій формування особистості. У контексті вивчення цієї проблеми вагоме значення мають дослідження із порівняльної педагогіки М. Адлера, П. Альтбаха, Е. Бойера, Х. Беннета, К. Гленна, Г. Келлі, А. Василюка, Л. Вашенко, З. Малькова, В. Кузя, В. Пилиповського, А. Алексюка, Б. Вульфсона, М. Красовицького, К. Корсака, В. Жуковського, Т. Кошманової; в контексті вивчення міжнародних освітніх тенденцій проблема реалізації педагогічних технологій формування особистості висвітлена в працях Л. Довгань, І. Рогальської, науковцями висвітлено різні аспекти міжнародного педагогічного досвіду, що, в свою чергу, сприяє збагаченню національної педагогічної думки.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Огляд вітчизняних досліджень із проблем зарубіжного, зокрема американського досвіду практичної реалізації педагогічних технологій формування особистості вказує на те, що ця проблема є практично не розробленою в Україні.

Метою даної статті є вивчення особливостей практичної реалізації педагогічних технологій виховання особистості дитини в американських загальноосвітніх та дошкільних установах.

Постановка завдання. Проаналізувати основні форми, методи та засоби формування особистості дитини, визначити основні чинники успішного практичного використання педагогічних технологій в освітніх закладах США.

Виклад основного матеріалу. Сучасні американські педагогічні технології в дошкільній та загальноосвітній сфері реалізуються через засоби, форми та методи дошкільної освіти [1: 137]. За дослідженнями американських учених Дугласа Дж. Бішароу, Артура Дж. Франкеля, Хелен Блек, Артура Дж. Рейнолдса, Едварда Зільгера, Стівена Барнета, С. Белфілда, Л. Свейнгарта та інших, сучасними ефективними педагогічними технологіями формування особистості дитини в освітніх закладах США є:

– Педагогічні технології на основі особистісно орієнтованого педагогічного процесу, до яких традиційно відносять: технологію саморозвитку – М. Монтесорі; технологію організації групової навчальної діяльності – Й. Песталоцці, Дж. Дьюї; проектну технологію – Дж. Дьюї, В. Кіпатрік. Особливостями вирішення завдань з формування активної особистості дитини в контексті педагогічної технології Монтесорі є організація такого навчально-виховного процесу, який спонукає дитину до самостійного вирішення завдання поставленого вихователем. На переконання американських учених (С. Барнета, Дж. Надстед, Р. Мак Кей) це сприяє формуванню таких особистісних якостей, як наполегливість, ініціативність, прагнення до пізнання. В процесі групової діяльності американські педагоги використовують досвід Дж. Дьюї з формування особистості дитини. Зокрема, групова діяльність за Дж. Дьюї організована таким чином, що дитина є постійно залученою до парної роботи, групової співпраці чи колективної діяльності, що дозволяє формувати у дитини уявлення про особистісні стосунки в групі, про взаємодію з оточуючими та уявлення про свою роль в колективі [3].

– Педагогічні технології формування особистості реалізуються також через проблемне навчання, запропоноване Дж. Дьюї та через вальдорфську систему навчання дітей Р.Штайнера [6]. Останнім часом в американській дошкільній педагогіці набуло великої популярності проблемне навчання, яке ґрунтується на тому, що педагог ставить перед дитиною проблемне завдання і пропонує спільними зусиллями вирішити його, надаючи дитині можливість для самостійної роботи. Американські вихователі велику увагу надають самостійній діяльності вихованців, особливо актуальним це є для дитячих садочків, що працюють за програмами вальдорфських дошкільних та загальноосвітніх закладів в США, програмами Бенк Стріт та їх варіаціями.

Реалізація дошкільних технологій навчання здійснюється через засоби, форми та методи організації освітнього процесу, яка полягає в забезпеченні матеріальної та методичної бази. В багатьох аспектах успішність педагогічних технологій формування особистості дитини у дошкільних та загальноосвітніх закладах освіти США залежить від: засобів, форм та методів навчання [7: 32-51].

Найбільш ефективними засобами формування особистості дитини, на думку американських педагогів, є використання словесних засобів – дискусія, обговорення певної ситуації, а також моделювання життєвих ситуацій та їх спільний з дітьми аналіз.

Серед форм навчання, що сприяють формуванню особистості дитини найбільшу перевагу надають груповим формам (проблемні заняття) роботи та індивідуальній консультації. Формами організації та реалізації навчання за інноваційними педагогічними технологіями в дошкільній освіті США є: занаття-гра, ігрова діяльність, колективні та індивідуальні презентації, індивідуальні, групові та колективні проекти, мистецька діяльність (образотворча, творча робота з природного та штучного матеріалу, ліплення, аплікації, орігамі); акторська діяльність (розповідання та драматизація віршів, оповідок, казок, постановка дитячих мюзіклів); музична діяльність (слухання музики, гра на дитячих музичних інструментах, танці, співи); заняття спрямовані на фізичний розвиток дитини (колективні рухливі ігри, забіги, аеробіка переважно для дівчаток, бойові мистецтва переважно для хлопчиків), екскурсії (екскурсії до парку, лісів, водоймищ; навчальні екскурсії містом до супермаркетів, бібліотек, місця відпочинку, історичні екскурсії, спільні з вихователями та батьками подорожі штатом, походи з ночівкою під відкритим небом у дитячих літніх кемпінгах). Такі форми роботи сприяють не тільки формуванню активної життєвої позиції дитини, але й успішній соціалізації.

У практичній діяльності американських вихователів широко використовуються і інноваційні методи активного навчання: ділова гра, розігрування ролей, аналіз конкретних ситуацій, активне програмове навчання, ігрове проектування, стажування та проблемна бесіда. Широкої популярності набули проблемно-пошукові методи навчання, що передбачають підвищену активність дітей у процесі навчання, також використовуються методи словесні, наочні й практичні. Такі методи стимулюють і підвищують інтерес до отримання знань, формують прагнення до самоосвіти. Ділова гра включає наявність ігрового моделювання та розподіл ролей між учасниками гри; наявність загальної мети всього ігрового колективу, досягнення якої забезпечується взаємодією учасників гри, підкоренням їх різнобічних інтересів цій загальній меті. Метод ділової гри передбачає колективну співпрацю і часто використовується американськими педагогами, що працюють за програмами Хед Старт, Хай Скоуп та їх варіантів. Взаємодія учасників ігрового заняття забезпечує формування цінностей особистості, формування уявлень про колектив і дружбу. Аналіз конкретних ситуацій як нетрадиційного методу навчання властиві: наявність складної задачі чи проблеми, формулювання вихователем контрольних запитань з даної проблеми, обговорення можливих варіантів її вирішення. В дошкільних закладах, що працюють за державними програмами Хед Старт, Хай Скоуп та приватними програмами Бенк Стріт, програми Ріджіо Елії активно використовується метод аналізу конкретних ситуацій [2: 87-93]. Методи активного програмового навчання та ігрового проектування можуть розглядатися як різновидності методу аналізу ситуацій. Їх виділення пов'язане з суттєвими

відмінностями призначення, областей використання та масштабу ситуацій, що розглядаються. При використанні методу ігрового проектування, відсутнє наперед відоме вирішення поставленої перед дитиною чи групою освітньої задачі. Метод проектів широко використовується в вальдорфських дошкільних закладах, тут педагог відіграє більш вагому роль в організації навчальної діяльності дітей на відміну від закладів Монтессорі.

США є однією з перших країн світу, яка зрозуміла значущість інвестиційної діяльності в сфері дошкільної та загальної освіти. Дослідження С.Барнета, М.Віновскіса доводять, що кожний вкладений долар в дошкільну освіту для держави обертається в прибуток у 7 разів. Оскільки якісна освіта та формування особистості людини з ранніх років забезпечує зростання активного та успішного члена суспільства, як наслідок – успішне зростання країни [4: 127-132]. Саме тому особливістю реалізації педагогічних технологій формування особистості дитини в США є також державна політика у сфері освіти, яка пріоритетними напрямками розвитку освіти вважає формування активної особистості з ранніх років, що забезпечить зростання активних громадян суспільства з лідерськими якостями [5: 93].

Висновки. Отже, проведений аналіз американських педагогічних технологій формування особистості дитини показав, що їх реалізація завдань залежить від адекватного вибору форм, засобів та методів роботи з дітьми, чинниками успішного використання технологій є матеріальне та методичне забезпечення, державна політика США в освітній сфері, яка регламентується програмами навчання та виховання дітей. Завдання з формування активної особистості дитини в США представлені також у програмах “Хед Старт” та “Жодної дитини поза увагою”, які потребують окремого розгляду та аналізу, що становить перспективу нашого подальшого дослідження.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Early child development in the 21st century: profiles of current research. – Jeanne Brooks-Gunn, Allison Sidle Fuligni, Lisa Berlin – 2003 – 437 p.
2. Ethan G. Sribnick. A legacy of innovation: governors and public policy. – Ethan G. Sribnick – 2008. – 312 p.
3. McKey, R.H., L.Condelli, H.Ganson, B.J.Barrett, C.McConkey, and M.C.Plantz. The impact of Head Start on children, families and communities. – Washington, 1985.–dc: csr.ed 263 984
4. Maris A. Vinovskis. – The Federal Role in Educational Research and Development. – Brookings Papers on Education Policy: 2000. – 396.
5. Obiacor, Festus E. “America 2000” Reform Programe: Implication for African-American At- Risk Students – 9 apr 93. – 17 st. San Antonio, TX, 1993. – April 5-9.
6. Schweinhart, L. J., Montie, J., Xiang, Z., Barnett, W. S., Belfield, C. R., & Nores, M. (2005). Lifetime effects: The HighScope Perry Preschool study through age 40. Monographs of the HighScope Educational Research Foundation, 14. – Ypsilanti, 2005. – MI: HighScope Press – 456 p.
7. Title I of the Elementary and Secondary Education Act: an overview: hearing. – United States. Congress. House. Committee on Education and the Workforce – 1999. – 218 p.

Мельник Н.И.

РЕАЛИЗАЦИЯ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ТЕХНОЛОГИЙ ФОРМИРОВАНИЯ ЛИЧНОСТИ РЕБЕНКА В ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ И ДОШКОЛЬНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ США

В статье изучено проблему реализации педагогических технологий формирования личности ребенка в образовательных учреждениях США, проанализировано особенности форм, методов и средств реализации этих технологий. Установлено главные факторы успешной реализации образовательных заданий США по формированию активной личности ребенка.

Ключевые слова: педагогические технологи, метод обучения, личность ребенка.

*REALIZATION OF PERSONALITY-FORMING PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES
IN COMPREHENSIVE AND PRE-SCHOOL ESTABLISHMENTS OF USA*

The problem of personality-forming pedagogical technologies in comprehensive and pre-school establishments of USA is analyzed in the article. The main factors of successful realization of educational tasks on formation of personality are distinguished.

Key words: pedagogical technologies, method of teaching, personality of a child.

УДК 376.3

Савінова Н.В.

***ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СИСТЕМИ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОЇ КОРЕКЦІЇ
ГРАМАТИЧНОЇ БУДОВИ МОВЛЕННЯ В ДІТЕЙ СТАРШОГО
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗІ СТЕРТОЮ ФОРМОЮ ДИЗАРТРИЇ***

У статті автор висвітлює основні теоретичні положення, на яких має будуватись система диференційованої корекції граматичної будови мовлення в дітей старшого дошкільного віку зі стертою формою дизартрії.

Ключові слова: диференційована корекція, граматична будова мовлення, стерта форма дизартрії, діти старшого дошкільного віку.

Постановка проблеми. Сучасна концепція дошкільного виховання, зміни вимог до змісту і характеру дошкільної освіти передбачають необхідність удосконалення розвитку дитини дошкільного віку, як багатоаспектного цілісного процесу, важливим напрямком якого є мовленнєвий розвиток. У зв'язку із цим велику значущість набувають питання готовності дитини дошкільного віку до шкільного навчання. Особливого значення набувають вирішення вищезазначених проблем для дошкільників із порушеннями мовлення, оскільки одним з актуальних завдань корекційно-логопедичного впливу є формування передумов для успішного навчання в школі, запобігання порушень письма.

На сучасному етапі розвитку інтеграційних процесів в освіті проблема адаптації дітей із порушеннями мовлення до умов загальноосвітньої школи набула пріоритетного значення. Вирішення даної проблеми пов'язано зі здійсненням індивідуального, а також диференційованого і поетапного корекційного впливу; з удосконаленням методичних систем, які мають урахувувати неоднорідність контингенту дітей із тяжкими порушеннями мовлення й провідні тенденції оновлення змісту освіти.

Проблема формування граматичної будови мовлення в дітей із тяжкими порушеннями мовлення є однією з актуальних і значущих у логопедії. Особливість оволодіння граматичною будовою мовлення проявляється у дітей із ТПМ в уповільненому темпі засвоєння, у дисгармонійному розвитку морфологічної і синтаксичної систем мови, у спотворенні загальної картини мовленнєвого розвитку (Г. Гуровець, Л. Давидович, Р. Лалаєва, Н. Серебрякова, Т. Філічева, Г. Чиркіна та ін.).

Порушення граматичної будови мовлення у дітей із ТПМ мають прояв у стійких елементарних, фрагментарних або неправильних синтаксичних конструкціях, порушенні процесів словотворення і словозміни і можуть спостерігатись у школярів із тяжкими порушеннями мовлення до старших класів (О. Грибова, Н. Жукова, Л. Спірова, Є. Соботович, С. Шаховська та ін.). На думку вчених (Г. Гуменная, Р. Левіна, О. Мاستюкова, В. Селіверстов, Г. Чиркіна та ін.), це обумовлюється не тільки порушеннями мовлення дітей, але й специфічними відхиленнями в їх психічному розвитку.

Стерта дизартрія в дітей відноситься до числа розповсюджених, і, разом з тим, недостатньо досліджених порушень мовлення. У структурі мовленнєвого дефекту в дітей зі стертою дизартрією провідним порушенням виступають порушення формування системи